

Inspektionsrapport
från Skolverket
54-2006:2408

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Broskolan i Örnsköldsvik

Beslut
Skolrapport

Skolverket

Moälvens Fastighets och Skolor AB
Brogatan 105
890 34 Örnsköldsvik

2007-05-25
1 (3)
Dnr 54-2006:2408

Genomförd utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Broskolan i Örnsköldsvik

Skolverket har genomfört inspektion i den fristående grundskolan Broskolan i Örnsköldsvik kommun. Besök gjordes i skolan den 12–13 december 2006.

Vid utbildningsinspektion tar Skolverket ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen samt om huvudmannen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Inspektionen av fristående skolor skall förutom att granska utbildningens kvalitet klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående grundskola och vara berättigad till bidrag från barnens och elevernas hemkommuner.

Utbildningsinspektionen behandlar tre områden, verksamhetens resultat, genomförande och förutsättningar. Inspektionen syftar dock inte till att skapa en heltäckande bild av all skolverksamhet vid den aktuella tidpunkten utan prioriterar särskilt starka sidor eller påtagliga svagheter i verksamheterna. Övergripande information och exempel på kriterier för bedömningen av respektive granskningsområde finns publicerade på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se).

Av bilagd rapport framgår hur inspektionen genomförts samt de bedömningar som gjorts av skolverket.

Detta beslut redovisar dels områden där det finns sådana brister i verksamheten att dessa snarast måste åtgärdas, dels områden som behöver förbättras i ett fortsatt kvalitetsarbete.

Senast inom tre månader från beslutsdagen, dvs. 25 augusti 2007, skall Broskolan Örnsköldsvik ekonomisk förening redovisa till Skolverket enheten i Umeå vilka åtgärder som vidtagits mot de brister som påtalats i verksamheten.

Skolverket avser även att vid kommande inspektionstillfälle följa upp effekterna av inspektionen.

Skolverkets beslut med anledning av inspektionen

Broskolan uppvisar överlag en trygg lärandemiljö. Personalen är engagerade och omvårdande. Eleverna bemöter varandra och vuxna med respekt och tilltro.

Skolans konfessionella inriktning har tillåtits påverka delar av målen i de lokalt utarbetade arbetsplanerna/kursplanerna så att det finns en risk för att de inte fullt ut är förenliga med de nationella målen.

De ändringar i huvudmannens beskrivning av skolans konfessionella målsättning som nyligen införts visar att Skolverkets synpunkter börjat få genomslag. Det åligger därefter huvudmannen att säkerställa att skolans konfessionella inriktning inte påverkar sakligheten och allsidigheten i undervisningen.

Skolverket vill poängtera att skolans värdegrund skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Skolan måste således respektera varje elevs integritet. Skolverket bedömer exempelvis att förhållningssätt, regler och rekommendationer när det gäller klädsel behöver diskuteras öppet på skolan med utgångspunkt ifrån att klädsel är något som normalt bestäms av eleverna själva.

Skolverket bedömer att andelen lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver på skolan är hög. Skolan bör därför sträva efter att rekrytera personal med rätt utbildning samt att fortbilda den personal som saknar utbildning för den undervisning de bedriver.

Inspektionen visar att den rektor som tillsattes läsåret 2004/05 varken vid tillsättandet eller vid inspektionstillfället kan anses uppfylla förordningen om fristående skolors krav om pedagogiskt utbildning/insikt och erfarenhet.

Skolverket bedömer att nedan angivna brist snarast måste åtgärdas.

- Skolans rektor saknar den utbildning och erfarenhet som krävs enligt författningarna (1 a. 4 § kap. förordningen om fristående skolor).

Det finns enligt skolverkets bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan måste se över och säkerställa att skolans konfessionella inriktning inte påverkar sakligheten och allsidigheten i undervisningen eller ersätter viktiga mål i den offentliga skolan.
- Åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att de får en enhetlig struktur och att de beaktar elevens hela skolsituation.
- Huvudmannen bör arbeta för att öka personalens utbildning för den undervisning de bedriver.

Uppföljning

Senast den 25 augusti 2007 skall huvudmannen, Moälvens Fastighets och Skolor AB redovisa till Skolverket enheten för utbildningsinspektion i Umeå vilka åtgärder som vidtagits inom kritikområdet.

På Skolverkets vägnar

Marie-Hélène Ahnborg
Avdelningschef

Sten Svanholm
Undervisningsråd

I ärendets slutliga handläggning har också undervisningsråden Claes-Göran Aggebo och Jonas Hedström deltagit.

Bilaga
Rapport

Kopia till
Örnsköldsvik kommun
Övriga enligt fastställd sändlista.

Utbildningsinspektion i den fristående grundskolan Broskolan

Innehåll

Inledning	1
Underlag	2
Beskrivning av skolan	2
Sammanfattande bedömning	3
Bedömning av resultaten	4
Bedömning av genomförandet	5
Bedömning av förutsättningarna	9

Inledning

Skolverket har granskat verksamheten i och besökt Broskolan den 12–13 december 2006. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för utbildningsinspektionen. Detta är Skolverkets andra inspektion av skolan sedan den startade sin verksamhet läsåret 2000/01. Den senaste inspektionen av skolan genomfördes läsåret 2002/03. I Skolverkets beslut den 22 maj 2003 (dnr 54-2002:4092) konstaterades att Broskolan alltjämt uppfyllde villkoren för godkännande för den fristående grundskolan och förskoleklassen samt att skolan hade fortsatt rätt till bidrag från elevernas hemkommuner. I rapporten beskrevs bland annat att formuleringar i skolans målsättning som enligt inspektörernas bedömning riskerade att uppfattas som exkluderande samt att Skolverket i framtida inspektioner skulle uppmärksamma om elevernas ställningstaganden respekterades i skolans praktiska verksamhet.

Inspektionen avser att visa hur verksamheten genomförs samt dess förutsättningar och resultat. Bedömningarna av kvaliteten och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för fristående skolor.

Inspektionen av fristående skolor skall ytterst klargöra om huvudmannens verksamhet uppfyller kraven för att även fortsättningsvis vara godkänd som fristående skola och därmed ha rätt till bidrag från elevernas hemkommuner.

Information om inspektionen finns i separata material och på Skolverkets webbplats (www.skolverket.se/Inspektion).

Huvudmannen har ansvar för att de brister som anges i Skolverkets beslut åtgärdas. Åtgärderna skall redovisas till Skolverket vid den tidpunkt som framgår av beslutet. Skolverket följer också upp effekterna av inspektionen vid kommande inspektionstillfälle.

Underlag

Underlaget för inspektörernas bedömningar är dels dokument som huvudmannen har lämnat till Skolverket, dels den information som samlats in under besöket. Rapporten grundas även på annan information om skolan från exempelvis Skolverkets nationella uppföljningssystem.

I skolan intervjuades rektorn, ett urval av lärare, elever respektive föräldrar samt skolsköterskan och företrädare för huvudmannen. Inspektörerna besökte också lektioner. Även andra iakttagelser i skolmiljön och studier av dokument som finns på skolan utgör underlag för bedömningarna.

Huvudmannen för Broskolan har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Skolverket har i samband med inspektionen haft kontakt med Örnsköldsviks kommun angående kommunens rätt till insyn i skolans verksamhet. Kommunen begär varje år att få ta del av Broskolans kvalitetsredovisning.

Beskrivning av skolan

Broskolan	Antal barn/elever
Förskoleklass	5
Grundskola	59

Skolverket godkände Broskolan i Örnsköldsvik som en fristående grundskola för årskurserna 1–6 (dnr 1999 1084) den 1 december 2000. Skolverket godkände Broskolan att bedriva fristående förskoleklass samt grundskola för årskurserna 7–9 (dnr 01:3594 och dnr 43-2001:1286) den 3 december 2001. Enligt godkännandet har skolan rätt till bidrag samt får anordna provning och utfärda betyg för skolans egna elever enligt de bestämmelser som gäller för det offentliga skolväsendet.

Skolan har en konfessionell inriktning som bygger på en evangelisk kristen trosuppfattning.

Huvudman för skolan är Moälvens Fastighets och Skolor AB med organisationsnummer 556487-4377.

Verksamheten vid Broskolan startade läsåret 2000/01 och omfattar nu årskurserna F–9.

Skolan hade vid inspektionsbesöket 64 elever. De flesta eleverna är folkbokförda i Örnsköldsviks kommun, men skolan har även elever från Kramfors kommun.

Skollokalerna finns i samma byggnader som församlingen Trons Skölds församlingslokaler. Kyrksalen och matsalen samnyttjas. Byggnaderna uppfördes ursprungligen som industrilokaler men har byggts om så att de fungerar för nuvarande verksamheter. Lokalerna är genomgående ljusa och trivsamma med en mycket smakfull matsal. Utemiljön är öppen och inbjuder till olika aktiviteter.

Sammanfattande bedömning

Bedömningarna av kvaliteten i utbildningen vid Broskolan och om verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, förordningen om fristående skolor och övriga författningar som gäller för den fristående skolan.

Inspektörerna bedömer att huvudmannens tillämpning av den konfessionella inriktningen medfört svårigheter för skolan att bedriva en allsidig och saklig undervisning. Exempelvis har skolans konfessionella inriktning tillåtit påverka skrivningarna i delar av de lokalt utarbetade arbetsplanerna/kursplanerna så att det finns risk för att de inte fullt ut är förenliga med de nationella målen.

Mot bakgrund av ovanstående bedömer inspektörerna att huvudmannen måste se över och säkerställa att skolans konfessionella inriktning inte påverkar saktligheten och allsidigheten i undervisningen samt att skolans konfessionella inriktning inte ersätter viktiga mål i den offentliga skolan eller riskerar att exkludera sökanden med annan trosuppfattning.

Broskolan uppvisar överlag en trygg lärandemiljö. Personalen är engagerade och omvårdande. Eleverna bemöter varandra och vuxna med respekt.

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde. Skolan måste således respektera varje elevs integritet. Under samtal med personal och elever framkommer att det finns regler och uppfattningar om exempelvis ”sexuellt utmanande klädsel”. Rekommendationen mot utmanande klädsel skall alltså enligt rektorn finnas med i Broskolans trivselregler. Förhållningssätt, regler och rekommendationer när det gäller klädsel behöver enligt inspektörerna diskuteras öppet på skolan med utgångspunkt ifrån att klädsel är något som normalt bestäms av eleverna själva.

Inspektörerna bedömer att andelen lärare som saknar utbildning för den undervisning de bedriver på skolan är hög. Skolan bör därför sträva efter att rekrytera personal med rätt utbildning samt att fortbilda den personal som saknar rätt utbildning.

Inspektionen har visat att den rektor som tillsattes läsåret 2004/05 varken vid tillsättandet eller vid inspektionstillfället uppfyller förordningen om fristående skolors krav om pedagogisk insikt förvärvat genom utbildning och erfarenhet.

Inspektörerna bedömer att nedan angivna brist snarast måste åtgärdas.

- Skolans rektor saknar den utbildning som krävs enligt författningarna (1 a. 4 § kap. förordningen om fristående skolor).

Det finns enligt inspektörernas bedömning behov av förbättringsinsatser på skolan inom följande områden:

- Skolan måste se över och säkerställa att skolans konfessionella inriktning inte påverkar saktligheten och allsidigheten i undervisningen eller ersätter viktiga mål i den offentliga skolan.
- Åtgärdsprogrammen behöver utvecklas så att de får en enhetlig struktur och beaktar elevens hela skolsituation.

- Huvudmannens arbete för att öka personalens utbildning för den undervisning de bedriver bör ges hög prioritet.

Bedömning av resultaten

Inspektörerna har granskat om skolans utbildning ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå väsentligen svarar mot de kunskaper och färdigheter som skolor i det offentliga skolväsendet skall förmedla. Vidare har granskats om skolan även i övrigt svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Kunskaper

Inspektionen visar att skolan på ett genomtänkt sätt följer elevernas kunskapsutveckling framförallt i matematik och svenska. I sitt arbete använder skolan bland annat olika tester, individuella utvecklingsplaner och läsutvecklingsscheman. Inspektionen visar att de flesta ämnena behandlas på ett tydligt sätt i utvecklingssamtalen och att de individuella utvecklingsplanerna har en struktur som möjliggör en bred information. Utöver utvecklingssamtalen får föräldrarna regelbunden information om barnens kunskapsutveckling via ”rödatrådenboken” som en gång per vecka följer barnet till hemmet med information om pågående arbete.

Det låga elevantalet i varje årskurs ger inte underlag för att dra långt gående slutsatser om skolans kunskapsresultat. De flesta eleverna når målen att uppnå för respektive ämne. I kvalitetsredovisningen redovisas resultaten för varje årskurs i svenska, matematik och engelska. Elevgruppernas storlek medför att enstaka elevers resultat slår igenom tydligt i statistiken. Fokus ligger enligt skolan på att få elever godkända genom att sätta in mera resurser i form av personal och anpassat studiematerial. Störst fokus ligger på de elever som inte klarar kursen i de tidigare åren.

Broskolan har i sin ansökan om tillstånd att bedriva grundskola angivit att skolan kommer att följa läroplanen för det obligatoriska skolväsendet och de nationella kursplanerna. Skolans arbetsplaner är i de flesta fall i överensstämmelse med de nationella kursplanerna. Undantag från de nationella målen görs dock i biologi där målen inte säkerställer en utbildning som ger kunskaper och färdigheter som väsentligen motsvarar de som grundskolan skall förmedla, se vidare under rubriken pedagogisk verksamhet.

Normer och värden

Skolmiljön är överlag trygg och kränkningar är sällan förekommande. Elever samt elever och lärare möter oftast varandra med omtanke och respekt. Samtalen visade att elever och vuxna är uppmärksamma och verkar för att alla deltar i olika aktiviteter på såväl raster som lektionstid.

Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde. Skolan måste således respektera varje elevs integritet. Under samtal med personal och elever framkommer att det finns regler och uppfattningar om exempelvis ”sexuellt utmanande klädsel”. Anslag med skrivning om utmanande klädsel fanns också i ett av skolans klass-

rum. I de trivselregler som skolan skickat in till Skolverket saknas text om utmanande klädsel. Enligt rektorn var det dock ett misstag att den skrivningen fallit bort. Rekommendationen mot utmanande klädsel skall alltså enligt rektorn finnas med i Broskolans trivselregler.

Det är en rektors uppgift att organisera och leda arbetet på skolan och rektor har därför möjlighet att utfärda de ordningsregler som behövs på skolan. Sådana ordningsregler får inte vara utformade så att de strider mot skollagen eller annan författning. Klädsel är något som normalt bestäms av eleverna själva. I vissa situationer kan det dock ses som en ordningsfråga som det är skolans sak att hantera. Detta gäller bara i mycket speciella fall. Som regel är klädsel och elevernas utseende inget som hör hemma i en skolas ordningsregler. Inspektörernas uppfattning är också att det måste vara mycket svårt att avgöra vad som skall anses som exempelvis sexuellt utmanande klädsel. Det är därför viktigt att rektorn ser till att regler och förhållningssätt på skolan inte riskerar att uppfattas som en inskränkning av vad som normalt är elevens rätt att bestämma.

Bedömning av genomförandet

Inspektörerna har granskat arbetet med arbetsmiljön, föräldrarnas och elevernas delaktighet i det inre arbetet; innehåll, organisation och arbetssätt i undervisningen; individanpassning och stöd; utvärdering av lärandet, bedömning och betygssättning; kvalitetssäkring och förbättringsarbete; skolledning och intern kommunikation.

Därtill har granskats om elevens rätt till en allsidig och saklig undervisning tillgodoses i utbildningen.

Nationella riktlinjer för arbetet finns i skollagen, läroplanerna och andra författningar som gäller för den fristående skolan.

Pedagogisk verksamhet

I ett dokument, som huvudmannen skickat till Skolverket inför inspektionen, benämnt "Målsättning" beskrivs Broskolans målsättning för områdena kunskapssyn, människosyn, etik och konfession. Konfessionsdelen har följande lydelse:

"Konfession

Att utifrån tron på att varje människa är unik och skapad av Gud, hjälpa dem att finna Guds plan och vilja för sina liv och etablera dem i en personlig kristen tro. Skolan vill förmedla tro på bibeln som Guds ord och motivera eleven att tillämpa den i sitt liv."

Konfessionsavsnittets skrivning uppmärksammades i den rapport som utgjorde underlag för Skolverkets beslut från den 22 maj 2003 där det bland annat konstateras att "formuleringarna ligger nära gränsen för att riskera att uppfattas som exkluderande". Vidare skriver Skolverket i rapporten "Skolverket kommer vid framtida besök på Broskolan att vara uppmärksam på om elevernas egna ställningstaganden i frågor av konfessionell karaktär respekteras i skolans praktiska verksamhet". Med anledning av detta har inspektörerna särskilt uppmärksammat den problematik som kan följa av konfessionsskrivningen.

Ett grundläggande krav på fristående skolor är att de ger kunskaper och färdigheter som till art och nivå svarar mot utbildningen i den offentliga skolan. De skall även svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet. Till värdegrunden hör att undervisningen skall vara saklig och allsidig.

En skola kan ha en konfessionell inriktning som komplement till de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning i det offentliga skolväsendet men den kan aldrig ersätta viktiga mål. Undervisningen får inte i något ämne vara indoktrinerande eller tendentiös. En konfessionell inriktning får således aldrig inskränka på saktligheten och allsidigheten i utbildningen och den skall bedrivas under iakttagande av läroplanens krav på öppenhet för skilda uppfattningar, tolerans samt möjligheter till personliga ställningstaganden.

Inspektionen har visat på några omständigheter som indikerar att Broskolans konfessionella inriktning inskränker på saktligheten och allsidigheten i utbildningen. Dokumentstudier och samtal under inspektionen har visat på en infärgning av konfessionella aspekter i till exempel sex och samlevnadsfrågor, regler kring klädsel, mål för undervisningen, tillämpning av ordningsregler och målen för ämnet biologi. Inspektörerna vill poängtera att skolans värdegrund skall svara mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet. Det är inte enskilda personers trosregler, uttolkningar av bibeltexter, etik, moral och disciplin som skall styra skolverksamheten. Eleverna på Broskolan har rätt till en utbildning som följer den värdegrund som förmedlas i skollagen och läroplanen.

Vidare konstaterar inspektörerna att den konfessionella inriktningen påverkar ämnet biologi där skolans mål för undervisningen inte helt överensstämmer med de nationella målen. Enligt den nationella kursplanen för biologi skall eleven i slutet av det nionde skolåret bland annat kunna föra diskussioner om sexualitet och samlevnad och därvid visa respekt för andras ståndpunkter och för olika samlevnadsformer. Elevens förmåga att argumentera utifrån såväl naturvetenskapliga som etiska och estetiska perspektiv ingår vid bedömningen av elevens kunskaper.

Exempel på målformuleringar från Broskolans arbetsplan i Biologi för årskurs 5–6:

”Att med Bibeln som utgångspunkt visa eleverna att Gud har skapat sexuallivet och att han också kan hjälpa oss att hantera det rätt.

Att framhålla att sexuallivet har sin rätta plats inom äktenskapet.

Att betona vikten av att tänka rätt på det här området, därför att tankar leder till handlingar.”

Inspektörerna bedömer att det finns en risk för att eleverna på Broskolan, med ovanstående formuleringar som grund för undervisningen i seksualkunskap, inte får en undervisning som är allsidig och saklig. Skrivningarna i kursplanen i biologi och i skolans konfessionella mål visar enligt inspektörerna på en risk att skolans värdegrund inte fullt ut svarar mot de allmänna mål och den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Huvudmannen har nyligen ändrat beskrivningen av sin konfessionella målsättning till följande lydelse: ”Broskolan utbildar hela människan till ett livslångt

lärande för att tjäna och fungera i samhälle och omvärld. Med engagerad och kompetent personal, kristen värdegrund och en skola som är öppen mot samhälle och omvärld skapar vi förutsättningar för ett livslångt lärande och tjänande”. Skolverket förutsätter att huvudmannen i konsekvens med detta säkerställer en allsidig och saklig undervisning samt att skolans konfessionella inriktning inte står i strid med de nationella målen eller den värdegrund som gäller för utbildning inom det offentliga skolväsendet.

Organisation för genomförande

Eleverna är indelade i åldersintegrerade grupper enligt följande: F, år 1–2, år 3–4, år 5–6 och år 7–9. Verksamheten i förskoleklassen omfattar fyra och en halv timme per dag. Förutom ”teoretisk” verksamhet i förskoleklassen har barnen idrott, praktiskt arbete, uteverksamhet, fri lek, bild och sång samt kulturella aktiviteter.

För att minska antalet vuxna i elevgruppen och skapa trygghet för eleverna har klassföreståndarna särskilt i de lägre åren så mycket tid som möjligt i sina klasser. Lektionerna organiseras ofta så att den ena årskursen arbetar med eget arbete och den andra får lärarledd undervisning. Personalen har ett nära samarbete med föräldrarna och informationen från skolan till hemmen är väl fungerande.

Skolan har ambitionen att undervisningen skall vara verklighetsförankrad genom att de olika teoretiska momenten tillämpas i olika praktiska situationer. Klasserna genomför studiebesök där eleverna kan studera områden eller delar av områden som man arbetar med på skolan. Skolan genomför också lägerskolor och studieresor. Varje elev skall innan de gått ut årskurs 9 ha genomfört en Europaresa. Skolresan är en pedagogisk resa där teorin blir förstärkt i verkligheten genom studiebesök på viktiga platser i Europa. Resor och lägerskolor är avgiftsfria.

Eleverna erbjuds att vara med och påverka hur de om- och tillbyggnationer av skolans lokaler som planeras skall utformas. Vid start av ett nytt arbetsområde är eleverna delaktiga i planeringen genom att berätta om vad de kan och vad de vill veta inom området. Klassråd och elevråd ger eleverna en vana med att arbeta i demokratiska former. Inspektörerna bedömer att eleverna ges möjlighet att efter ålder och mognad att ta ansvar för sin utbildning och att de tränas i demokratiska arbetsformer.

Profil

Skolan profilerar sig inom musik och idrott. Samtliga elever erbjuds instrumentalundervisning och många deltar i olika arrangemang och framträdanden. En viktig utgångspunkt för den pedagogiska verksamheten är att ge eleverna möjligheter och förutsättningar att på olika sätt framträda vilket framhålls som viktigt för att stärka elevernas självförtroende och självbild. Inspektionsbesöket visade att skolan lyckas mycket bra med denna del av sin pedagogiska verksamhet.

Elever i behov av stöd

Elevgrupperna är små och lärarna anser sig ha goda möjligheter att hjälpa alla elever inom ramen för den vanliga undervisningen. Detta läsår har en av grundskollärarna tilldelats ett övergripande ansvar för specialundervisningsfrågor för

alla elever. Skolan har ett ElevHälsöTeam (EHT) där rektor, skolsköterska och en person med speciallärarfunktion ingår. Aktuell klasslärare deltar när EHT diskuterar enskilda elever. Vid behov kopplas externa resurser in, exempelvis specialpedagoger från kommunens resurscentrum. Vid inspektionsbesöket håller EHT på att byggas upp. Inspektörerna vill i det sammanhanget lyfta fram vikten av att skolhälsovårdens kompetens tas till vara i skolans arbete med att skapa en god lärandemiljö och utbildning.

Läraren som är ansvarig för specialundervisningsfrågor utför tester på eleverna och tar fram lämpligt material att arbeta med dels i klassrummet, dels i mindre elevgrupper som har behov av särskilt stöd. Stödundervisningen bedrivs av specialläraren, men också av klass- eller ämnesläraren.

Inspektionen visar att skolan har god kännedom om elevernas behov. När en elev behöver stöd för att nå målen utarbetas åtgärdsprogram. De åtgärdsprogram som inspektörerna tagit del av har dock olika struktur och är formulerade så att de är svåra att följa upp och utvärdera. Detta beror sannolikt på brister i skolans rutiner (se tidigare inspektionsrapport dnr 54-2002:4092). Redovisade åtgärdsprogram är skrivna utifrån konstaterade svårigheter för eleven i undervisningssituationen. Inspektörerna saknar dock i åtgärdsprogrammen en bedömning av elevens hela situation. Inspektörerna vill därför peka på den förändring som infördes i förordningen om fristående skolor den 1 juli 2006. Lagstiftaren lyfter där fram rektorns skyldighet att se till att stödbehov utreds. Ett åtgärdsprogram skall med andra ord föregås av en utredning och utgå från vad utredningen visar.

Ledning

Skolan har ett arbetsutskott som arbetar med strategiska och övergripande frågor. Arbetsutskottet består av två representanter från styrelsen, rektor, ekonomiansvarig samt en extern skolkonsult. Skolan leds av rektor i samarbete med två arbetslagsledare. Arbetslagsledarna har det pedagogiska ansvaret för var sitt område. Rektorstjänsten omfattar för närvarande 50 procent av en heltid. Nuvarande rektor förordnades läsåret 2004/05 och tjänstgör resterande del av sin arbetstid som lärare i idrott och hälsa för årskurserna 2-9.

I 1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor ställs följande krav på rektorer som anställts vid fristående grundskolor efter den 1 januari 2003:

”För ledningen av utbildningen skall det finnas en rektor. Som rektor får bara den anställas som genom utbildning och erfarenhet har förvärvat pedagogisk insikt.”

Rektorn är utbildad ingenjör men saknar pedagogisk utbildning. Rektorn har nyligen genomgått Oral Roberts Universitys utbildning ”International Christian School Education-PK 12 Administration (ICSEA)”. Enligt Broskolan är utbildningen att jämföra med den magisterutbildning som Skolledarhögskolan ger på lärarhögskolan i Stockholm med flera platser.

Rektorsutbildningen är primärt en befattningsutbildning och inte i tillräcklig omfattning en pedagogisk utbildning. Den redovisning av innehållet som Skolverket tagit del av ger inte förutsättningar att förvärva pedagogisk insikt i enlighet med 1 a kap. 4 § förordningen om fristående skolor.

Enligt inspektörernas bedömning uppfyller därmed inte rektorn de krav som ställs i förordningen om fristående skolor.

Kvalitetsarbete

På arbetslagsträffar utvärderas regelbundet de arbetsområden arbetslaget arbetar med. Enskilda lärare utvärderar dessutom sina egna ämnesområden och hela verksamheten utvärderas efter avslutat läsår. Utvärderingarna ligger sedan till grund för den kvalitetsredovisning som skolan utarbetar.

Skolans kvalitetsredovisning beskriver nio målområden och har en tydlig struktur med beskrivning, bedömning och åtgärder för utveckling av varje område.

Bedömning av förutsättningarna

Skolverket tar i inspektionen upp följande förutsättningar för utbildningen: tillgången till utbildning som skall erbjudas, öppenheten och urvalsregler, personalens kompetens samt läromedel, pedagogiska material och utrustning.

Inspektionen av fristående skolor omfattar även en granskning av eventuella avgifter samt skolans stabilitet avseende ekonomi och elevunderlag samt huvudmannens förutsättningar att bedriva verksamheten i enlighet med gällande bestämmelser.

Bestämmelser finns i bl.a. skollagen och förordningen om fristående skolor.

Tillgång till utbildning

Eleverna vid Broskolan har god tillgång till utbildning. Skolan genomför undervisning i samtliga ämnen och följer den redovisade timplanen. Som språkval erbjuds spanska samt svenska eller engelska.

Broskolan beskriver sig som en skola som är öppen för alla. Som urvalsgrund vid antagning används anmälningsdatum. Undantag från turordningsprincipen gäller för barn som går i Broskolans förskoleklass. De bereds automatiskt en plats i årskurs 1 och går därför före andra sökande.

Enligt inspektörerna har inspektionen visat att det finns en risk att Broskolan av föräldrar inte ses som öppen för alla. Vid samtal framkommer att den konfessionella skrivning, som gällt fram till nyligen, bidragit till att göra föräldrar tveksamma till skolan och det kan inte uteslutas att den stöter bort föräldrar som inte är troende eller som tillhör en annan religion.

Personal och lokaler

På skolan finns sammanlagt 7,7 lärartjänster. En granskning av tjänsteinnehavarnas (15 personer) utbildning och undervisningstid innevarande termin visar att motsvarande 3,2 (cirka 40 procent) lärartjänsters undervisning utförs av personal med utbildning för den undervisning de bedriver. Resterande 4,5 lärartjänster (cirka 60 procent) saknar rätt utbildning för den undervisning de utför. Av de tillsatta lärartjänsterna saknar cirka 35 procent helt pedagogisk utbildning. Huvudmannen måste därför ge kompetensförstärkning högsta prioritet vid nyrekrytering samt aktivt driva fortbildning och kompetensutveckling av redan anställd personal.

Lokaler, utrustning och läromedel håller god standard och fungerar väl för den undervisning som bedrivs.

Stabilitet

Moälvens Fastighets och Skolor AB ingår i insamlingsstiftelsen Trons Sköld. Bolaget bedriver fastighetsförvaltning, skola och utbildningsverksamhet. Av årsredovisningen för 2005 framgår att nettoomsättningen under året uppgått till knappt fem miljoner kronor. Årets förlust på cirka 34 tusen kronor balanseras i en tidigare vinst på cirka två hundra tusen kronor. Budgetberäkningen för 2006 visar på ett nollresultat. Inspektörerna bedömer att huvudmannens ekonomiska situation ger skolan stabilitet.

Skolans elever kommer huvudsakligen från hem vars föräldrar tillhör församlingen Trons Sköld. Skolan har inte klarat sin målsättning att nå upp till 10 elever per årskurs. Huvudmannen har under 2006 startat en förskola vilket sannolikt stärker elevtillströmningen något. Inspektörerna anser dock att huvudmannen bör göra en förutsättningslös analys av svårigheterna med att rekrytera elever.

Datum	Ort
2007-05-25	Umeå

Sten Svanholm
Håkan Sandström